

Άρθρο 25

Εγκατάσταση στην Ελλάδα γραφείων ή υποκαταστημάτων αλλοδαπών ναυτιλιακών επιχειρήσεων

(Το παρόν άρθρο τίθεται όπως έχει τροποποιηθεί με τους Ν. 4150/2013, Ν. 4607/2019 και Ν. 4646/2019 – ανεπίσημη κωδικοποίηση)

1. Γραφεία ή υποκαταστήματα αλλοδαπών επιχειρήσεων οποιουδήποτε τύπου ή μορφής, ασχολούμενα αποκλειστικά με τη διαχείριση, εκμετάλλευση, ναύλωση, ασφάλιση, διακανονισμό αβαριών, μεσιτεία αγοραπωλησιών ή ναυπηγήσεων ή ναυλώσεων ή ασφαλίσεων πλοίων με ελληνική ή ξένη σημαία, πάνω από πεντακόσιους (500) κόρους ολικής χωρητικότητας, εξαιρουμένων των επιβατηγών ακτοπλοϊκών πλοίων και των εμπορικών πλοίων που εκτελούν εσωτερικούς πλόες, καθώς και με την αντιπροσώπευση πλοιοκτητριών εταιριών ή ναυλωτριών γυμνών πλοίων (bareboat-charterers) ή μισθωτριών εταιριών πλοίων υπό χρηματοδοτική μίσθωση (ship-lessees), όπως και των επιχειρήσεων που έχουν ως αντικείμενο εργασιών τις ίδιες με τις παραπάνω αναφερόμενες δραστηριότητες, δύνανται, υποβάλλοντας σχετική αίτηση στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, να εγκαθίστανται στην Ελλάδα κατόπιν άδειας που χορηγείται με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η ανωτέρω δυνατότητα παρέχεται κατ' εξαίρεση και σε ναυτιλιακές επιχειρήσεις, πλοιοκτήτριες ή διαχειρίστριες, ναυαγοσωστικών ή ρυμουλκών πλοίων υπό ξένη σημαία οποιασδήποτε χωρητικότητας. Στην απόφαση αυτή καθορίζεται το είδος των εργασιών ή υπηρεσιών, τις οποίες παρέχει το γραφείο ή υποκατάστημα και γενικά οι όροι λειτουργίας του. Η παρεχόμενη κατά τα ανωτέρω άδεια εγκατάστασης έχει πενταετή ισχύ και δεν δύναται να ανακληθεί πριν από την πάροδο του χρόνου αυτού, ο οποίος αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Κατά το χρονικό αυτό διάστημα δεν δύναται να μεταβληθούν οι όροι με τους οποίους χορηγήθηκε άδεια εγκαταστάσεως, χωρίς τη συναίνεση της επιχειρήσεως. Η άδεια εγκατάστασης ανανεώνεται μετά την λήξη της πενταετίας αυτοδίκαια για ίσο χρονικό διάστημα, χωρίς να απαιτείται έκδοση νέας υπουργικής απόφασης, εφόσον κατά το χρόνο λήξης της εξακολουθούν να ισχύουν οι γενικοί και ειδικοί όροι που ισχύουν κατά το χρόνο έκδοσης της αρχικής άδειας εγκατάστασης. Σε περίπτωση παραβάσεως κάποιου όρου της άδειας εγκαταστάσεως, του Α.Ν. 378/1968 ή των διατάξεων του παρόντος άρθρου εκ μέρους της επιχειρήσεως στην οποία χορηγήθηκε η άδεια, δύναται αυτή να ανακαλείται με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Αιγαίου. Οι απαλλαγές που προβλέπονται στην περίπτωση α' της παραγράφου 3 αίρονται από το χρόνο που έγινε η παράβαση.

Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Ναυτιλίας και Αιγαίου ρυθμίζονται ειδικότερα ζητήματα που αφορούν στα απαιτούμενα δικαιολογητικά και τη διαδικασία για την εγκατάσταση στην Ελλάδα γραφείων ή υποκαταστημάτων αλλοδαπών ναυτιλιακών επιχειρήσεων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Τα παραπάνω γραφεία ή υποκαταστήματα απολαμβάνουν των αναφερομένων στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου διευκολύνσεων και απαλλαγών, εφόσον καλύπτουν με εισαγωγή συναλλάγματος ή ευρώ:

α. Τις ετήσιες δαπάνες λειτουργίας τους στην Ελλάδα με ισόποσο τουλάχιστον πενήντα χιλιάδων (50.000) δολλαρίων Η.Π.Α. και

β. Όλες γενικά τις πληρωμές στην Ελλάδα για λογαριασμό τους ή για λογαριασμό τρίτων. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Εμπορικής Ναυτιλίας ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες της εφαρμογής των διατάξεων της παραγράφου αυτής.

2. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Ναυτιλίας και Αιγαίου δύναται να αυξάνεται το προβλεπόμενο στην προηγούμενη παράγραφο κατώτατο όριο εισαγωγής συναλλάγματος ή ευρώ για κάλυψη δαπανών λειτουργίας γραφείων ή υποκαταστημάτων, τα οποία εγκαθίστανται μετά την έναρξη της ισχύος της απόφασης αυτής.

Το ποσό της τραπεζικής εγγύησης προς το Δημόσιο για τη συμμόρφωση του γραφείου ή υποκαταστήματος προς τους όρους της απόφασης, καθώς και η προβλεπόμενη διαδικασία για την κατάπτωση ή την επιστροφή της, καθορίζονται με αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Ναυτιλίας και Αιγαίου. Η εγγύηση κατατίθεται στο Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και η κατάπτωση ή η επιστροφή της πραγματοποιείται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, κατόπιν εισηγήσεως της αρμόδιας Διευθύνσεως του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Η Τράπεζα που εκδίδει την εγγύηση υποχρεούται μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την κοινοποίηση της σχετικής απόφασης κατάπτωσης του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, να καταθέσει το προϊόν της εγγύησης στην αρμόδια για τη φορολογία της επιχείρησης Δ.Ο.Υ. Το ποσό της εγγύησης δεν δύναται να είναι κατώτερο των πέντε χιλιάδων (5.000) δολαρίων ΗΠΑ.

Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Ναυτιλίας και Αιγαίου ρυθμίζονται ειδικότερα ζητήματα που αφορούν στα δικαιολογητικά υποβολής των ετησίων στοιχείων δραστηριότητας των ναυτιλιακών εταιριών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.

3. Οι απαλλαγές και διευκολύνσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού είναι:

α. Απαλλαγή από παντός φόρου, τέλους, εισφοράς ή κρατήσεως υπέρ του Δημοσίου ή οποιουδήποτε τρίτου για το εισόδημα αυτών, που αποκτάται από εργασίες ή παροχή υπηρεσιών περί των η παράγραφος 1 του άρθρου αυτού. Επίσης, παρέχεται απαλλαγή από τον ειδικό φόρο τραπεζικών εργασιών Φ.Κ.Ε. και από κάθε τέλος χαρτοσήμου αντικειμενικώς ή οποιασδήποτε κράτησης ή τέλους υπέρ τρίτου, πλην των ανταποδοτικών, των συμβάσεων, των εισπράξεων και πληρωμών και γενικώς οποιωνδήποτε πράξεων που διενεργούνται υπό τα ως άνω γραφεία ή υποκαταστήματα ή για λογαριασμό των αντιπροσωπευόμενων από αυτά επιχειρήσεων για τις οποίες η παράγραφος 1 του άρθρου αυτού.

Για την καταβολή του φόρου προστιθέμενης αξίας έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του Ν. 2859/2000 (Α' 248).

β. Χορηγείται στο πάσης φύσεως αλλοδαπό προσωπικό των επιχειρήσεων τούτων άδεια εργασίας στην Ελλάδα για χρονικό διάστημα μέχρι δύο (2) ετών. Η άδεια αυτή δύναται να παρατείνεται ανά διετία απεριορίστως και εφόσον ισχύει η υπαγωγή των επιχειρήσεων τούτων στις διατάξεις του παρόντος άρθρου. Η αίτηση για την παροχή άδειας εργασίας και παραμονής ή παρατάσεως της ήδη χορηγηθείσας τοιαύτης άδειας, πρέπει να συνοδεύεται και από υπεύθυνη δήλωση του εκπροσώπου της επιχείρησης ότι ο αιτών

αλλοδαπός ανήκει στο προσωπικό αυτής και εργάζεται αποκλειστικά δι' αυτήν.

γ. Επιτρέπεται η ταχυδρόμηση συστημένων επιστολών στο εξωτερικό, χωρίς να προσκομίζονται στο Ταχυδρομείο για έλεγχο, εφόσον στο φάκελο αναγράφεται η επωνυμία του αποστολέα, έχει τεθεί η σφραγίδα της επιχειρήσεως και η μονογραφή του εκπροσώπου του εγκατασταθέντος γραφείου ή υποκαταστήματος.

4. Κάθε διαφορά που ανακύπτει μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της αλλοδαπής επιχειρήσεως, αναγόμενη στην ερμηνεία ή σε κενά της αποφάσεως εγκαταστάσεως ή την ανάκληση της άδειας εγκαταστάσεως, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, λύεται αποκλειστικά με διαιτησία ενώπιον δυο διαιτητών, από τους οποίους ο ένας ορίζεται από το Ελληνικό Δημόσιο, ο δε άλλος από την αλλοδαπή επιχείρηση.

Σαν διαιτητής του Ελληνικού Δημοσίου ορίζεται από την Ολομέλεια του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους Σύμβουλος ή Πάρεδρος αυτού. Σε περίπτωση που ένα από τα δύο μέρη, αν και προσκλήθηκε από τον επισπεύδοντα τη διενέργεια της διαιτησίας, καθυστερήσει πέραν των τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία της κοινοποίησης της αιτήσεως περί διαιτησίας να προβεί στο διορισμό διαιτητού, αυτός, μετά από αίτηση του επισπεύδοντος, διορίζεται από το Ναυτικό Επιμελητήριο Ελλάδος. Η προς το Δημόσιο πρόσκληση για διαιτησία υποβάλλεται στο Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας και δεν απαιτείται κοινοποίηση σε άλλο υπουργείο.

Σε περίπτωση διαφωνίας των διαιτητών, ορίζεται από αυτούς επιδιαιτητής και σε περίπτωση διαφωνίας των διαιτητών για το πρόσωπο του επιδιαιτητή, αυτό ορίζεται μετά από αίτηση οποιουδήποτε από τα ενδιαφερόμενα μέρη, από τον Πρόεδρο του Αρείου Πάγου, από τα μέλη του Δικαστηρίου αυτού. Η απόφαση της διαιτησίας είναι αμετάκλητη και εκτελεστή. Εκτελείται δε χωρίς να είναι ανάγκη να περιαφθεί τον τύπο της εκτέλεσης. Καμιά αναστολή ή αναβολή εκτελέσεως της διαιτητικής αποφάσεως ή της λοιπής διαδικασίας επιτρέπεται. Τα έξοδα της διαιτησίας προκαταβάλλονται από τον αιτούντα, βαρύνουν όμως τελικά το διάδικο που θα ηττηθεί.

5. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται ανάλογα με τις ίδιες προϋποθέσεις και στις ημεδαπές επιχειρήσεις που έχουν σαν αντικείμενο εργασιών αποκλειστικά τις αναφερόμενες στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου εργασίες ή υπηρεσίες. Η διανομή κερδών στους εταίρους ημεδαπών εταιρειών περιορισμένης ευθύνης του Ν. 3190/1955, που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος άρθρου, καθώς και όσες έχουν ήδη υπαχθεί στις διατάξεις του άρθρου 25 του Ν. 27/1975, απαλλάσσεται από παντός φόρου εισοδήματος. Η απαλλαγή του προηγούμενου εδαφίου δεν ισχύει για τα κέρδη που διανέμονται στους δικαιούχους από το έτος 2020 και μετά.

6. Επιχειρήσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 5 του παρόντος άρθρου, οι οποίες διαχειρίζονται πλοία με ελληνική σημαία, δύνανται κατ' εξαίρεση να συμμετέχουν σε διαγωνισμούς που διενεργούνται από το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας και να εισπράττουν το ναύλο σε ευρώ. Ο εισπραττόμενος για τις ανωτέρω μεταφορές ναύλος δύναται να χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη λοιπών δαπανών εκτός των ετησίων δαπανών λειτουργίας του γραφείου στην Ελλάδα.

7. Οι διατάξεις του Ν. 791/1978 (Α' 109) έχουν εφαρμογή και επί των αλλοδαπών εταιρειών πλοιοκτητριών πλοίων ή ναυλωτριών γυμνών πλοίων (bareboat charterers) ή μισθωτριών πλοίων υπό χρηματοδοτική μίσθωση (ship-lessees) με ξένη σημαία, εφόσον τα πλοία τους διαχειρίζονται ή διαχειρίζονταν γραφεία ή υποκαταστήματα εταιρειών του παρόντος άρθρου.

8. Η ισχύς των κοινών αποφάσεων των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Εμπορικής Ναυτιλίας, με τις οποίες έχει χορηγηθεί άδεια εγκατάστασης γραφείου στην Ελλάδα

αλλοδαπών ναυτιλιακών εταιρειών, σύμφωνα με τις διατάξεις των Α.Ν. 89/1967, 378/1968 και Ν. 27/1975, 314/1978, παρατείνεται μετά τη λήξη της πενταετίας μέχρι τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως όμοιας κοινής υπουργικής απόφασης για χορήγηση νέας άδειας εγκατάστασης γραφείου στην Ελλάδα, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 814/1978 ή του παρόντος νόμου, εφόσον οι εταιρείες που αναφέρονται σε αυτές έχουν υποβάλει ή θα υποβάλουν τη σχετική αίτηση τους στο Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας πριν τη λήξη της πενταετίας.

Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται ανάλογα και στις κοινές υπουργικές αποφάσεις που αφορούν την υπαγωγή ημεδαπών ναυτιλιακών εταιρειών στις διατάξεις των προαναφερθέντων νόμων.